

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119211133
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1119211133.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobkyne: A.. S. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, Š., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., so sídlom Záhradnícka 4836/51, Bratislava, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, o náhradu škody s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 9. októbra 2020 č.k. 21C/41/2019 - 191 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania p
o t v r d z u j e .

Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie vo veci samej konanie podľa § 145 ods. 1 CSP a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, keď dospel k záveru, že v dôsledku procesného zavinenia žalobkyne na zastavení konania mu vznikol nárok na náhradu trov konania, ktorému však nepriznal s odôvodnením, že mu nevznikli.

2. Konštatoval, že žalobkyňa sa žalobou, doručenou súdu dňa 06.08.2019, domáhala voči žalovanému nároku na náhradu škody na zdraví titulom bolestného a sťažného spoločenského uplatnenia. Podaním, doručeným súdu dňa 04.08.2020 žalobkyňa vzala žalobu v celom rozsahu späť a žiadala konanie zastaviť. Ako dôvod uviedla, že žalovaný v zmysle oznámenia o poistnom plnení zo dňa 17.07.2020 pristúpil k likvidácii poistnej udalosti a poskytol jej odškodnenie bolestného vo výške 1.431 Eur a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 608 Eur. Žalobkyni nebolo poskytnuté zvýšené plnenie jej legitímneho nároku, a to úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.039 Eur od 03.05.2019 do zaplatenia. S ohľadom na peňažné plnenie vo výške 2.039 Eur a so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania žalobkyňa na uplatnenom príslušenstve pohľadávky netrvala.

3. S poukazom na ust. § 144, § 145 ods. 1,3, § 146 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a vzhľadom na späťvzatie žaloby žalobkyňou s odôvodnením, že k späťvzatiu žaloby došlo pred začatím pojednávania vo veci samej, kedy nebol potrebný súhlas žalovaného so späťvzatím, konanie podľa § 145 ods. 1 CSP zastavil.

4. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal súd prvej inštancie z ust. § 256 ods. 1 CSP posudzovať zavinenie zastavenia konania z procesného hľadiska. Vychádzal z obsahu jednotlivých vyjadrení sporových strán v priebehu konania. Z vyjadrení žalovaného k žalobe zo dňa 12.12.2019 zistil, že v priebehu likvidácie poistnej udalosti pristúpil žalovaný k šetreniu odôvodnenosti a správnosti výšky bodového hodnotenia bolesti a SSU v žalobkyňou predloženom posudku - Odborné vyjadrenie

č. 101/2018 zo dňa 15.12.2018 vypracované A.. L. D., predložené žalovanému dňa 15.01.2019. Listom zo dňa 16.01.2019 vyzval žalovaný žalobkyňu prostredníctvom jej právneho zástupcu na doručenie ďalších podkladov, na čo reagovala žalobkyňa podaním až zo dňa 21.06.2019, prílohu ktorého tvorila časť požadovaných podkladov, potrebných k správne posúdeniu žalobkyňou uplatneného nároku. Žalovaný listom zo dňa 25.06.2019 vyzval žalobkyňu na doručenie vyjadrenia Sociálnej poisťovne, že k danému dňu už nebol vysporiadaný nárok žalobkyne na bolestné, resp. iné nároky súvisiace s predmetnou dopravnou nehodou vysporiadaný Sociálnou poisťovňou, nakoľko úraz sa žalobkyňi stal v čase plnenia pracovných úloh pre zamestnávateľa. Ku dňu vyjadrenia žalovaného pre potreby súdneho konania dňa 12.12.2019 nebolo predmetné vyjadrenie Sociálnej poisťovne žalovanému doručené. V súvislosti s uplatneným nárokom titulom SSU žalovaný uviedol, že k rovnakému dňu žalobkyňa nepreukázala opodstatnenosť nároku v časti SSU. Žalobkyňa predložila súdu dňa 09.07.2020 svoje vyjadrenie, ku ktorému doložila vyjadrenie Sociálnej poisťovne, pobočka Nitra zo dňa 14.01.2020, ktoré má potvrdiť skutočnosť, že si žalobkyňa u Sociálnej poisťovne neuplatnila nárok na náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd konštatuje, že z uvedeného potvrdenia (č.l. 158) zo dňa 14.01.2020 vyplýva tá skutočnosť, že v súvislosti so žiadosťou žalobkyne o úrazovú dávku - úrazové príplatok počas dočasnej PN odo dňa 28.09.2018 do 08.02.2019 v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 28.09.2018, je konanie v súčasnosti prerušené do dňa doručenia právoplatného rozhodnutia o predbežnej otázke Sociálnej poisťovni, pobočka Nitra. Žalobkyňa k uvedenému dňu o inú úrazovú dávku nepožiadala. Zároveň žalobkyňa predložila aj znalecký posudok č. 42/2019 A.. Š. D., znalca v odbore Y. W. L., odvetvie J. zo dňa 26.03.2019. Žalovaný práve na základe týchto dvoch predložených listín pristúpil k plneniu v žalobkyňou uplatnenej výške, ako vyplýva z podania žalovaného doručeného súdu dňa 29.07.2020. Uvedenú skutočnosť potvrdila aj žalobkyňa vo svojom návrhu na zastavenie konania.

5. Mal za to, že pokiaľ by žalobkyňa pred podaním žaloby predložila žalovanému všetky požadované doklady, na ktoré ju žalovaný vyzval, a to predovšetkým potvrdenie o tom, že si predmetné dávky neuplatňuje u Sociálnej poisťovne (zo spisu nevyplýva, že by žalobkyňi niečo nebránilo v tom, aby si toto potvrdenie od Sociálnej poisťovne vyžiadala skôr), a svoj nárok by preukázala predložením znaleckého posudku žalovanému tak, ako urobila až počas prebiehajúceho súdneho konania, existuje tu dôvodný predpoklad, že žalovaný by pristúpil k dobrovoľnému plneniu a žalobkyňa by sa tak nemusela domáhať svojich práv súdnou cestou. Uviedol, že sa mu javí, že žaloba bola podaná predčasne, keď sám žalovaný od počiatku nepopieral nárok žalobkyne, avšak tvrdil, že výšku nemá preukázanú. Súd dospel k záveru, že z procesného hľadiska to bola žalobkyňa, ktorá zavinila, že konanie, ktoré sa začalo na návrh žalobkyne predtým, ako predložila žalovanému všetky relevantné doklady predložené až počas súdneho konania, muselo byť zastavené, a preto rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP, o povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanému trovy konania. Nakoľko však zo spisového materiálu vyplýva, že žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli, s poukazom na hospodárnosť konania obsiahnutú v čl. 17 Základných princípov CSP rozhodol tak, že mu nárok na ich náhradu nepriznal.

6. Proti tomuto uzneseniu v časti trov konania podala odvolanie žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu a žiadala ho v tejto napadnutej časti zmeniť a priznať jej nárok na plnú náhradu trov konania ako aj trov odvolacieho konania, dôvodiac nesprávnym právnym posúdením veci. S týmto sa nestotožnila, nakoľko súd prvej inštancie absolútne opomenul dôvody, pre ktoré iniciovala súdne konanie. Poukázala na chronologickú postupnosť úkonov až do podania žaloby: výzvu na plnenie a návrh na uzavretie dohody o vyrovnaní-14.1.2019, výzva žalovaného na predloženie právoplatného rozhodnutia o zavinení dopravnej nehody (!) a overenej kópie strán 17 a 18 znaleckého posudku - 16.1.2019, doposlanie podkladov žalovanému a stanovisko poškodenej k nedôvodnosti viazania vyplatenia náhrady škody na právoplatné rozhodnutie v trestnom konaní. Žalovaný už v tom čase disponoval zápisnicou o výsluchu zo dňa 4.1.2019, v ktorej vodič O.E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX J.W. (ďalej len „O.. B.“) priznal svoje zavinenie za vzniknutú dopravnú nehodu 21.6.2019; oznámenie žalovaného, v ktorom uvádza: „Bez doloženia právoplatného rozhodnutia sa 25.6.2019; žaloba o náhradu škody na zdraví s prísl. 5.8.2019. Podľa prehľadu úkonov to bol naopak žalovaný, ktorý nedôvodne podmieňoval vyplatenie odškodnenia predložením právoplatného rozhodnutia z trestného konania. Doloženie vyjadrenia Sociálnej poisťovne bolo až sekundárne, čo vyplýva aj z oznámenia žalovaného zo dňa 25.6.2019: „V prípade, že pristúpime k plneniu, budeme od Vás žiadať doložiť ešte vyjadrenie Sociálnej poisťovne, že k danému dňu nebol vysporiadaný nárok bolestné, resp. iné nároky súvisiace s predmetnou dopravnou nehodou. O uvedené budeme žiadať z dôvodu, že úraz sa stal v čase plnenia pracovných úloh pre zamestnávateľa.“ Žalovaný síce uviedol, že bude potrebovať takéto vyjadrenie, ale do budúca, a to ku dňu, kedy sa rozhodne pristúpiť k odškodneniu.

Navyše, podala žalobu až po bezmála 7 mesiacoch od odoslania výzvy žalovanému, a to vzhľadom na dlhotrvajúce šetrenie poisťnej udalosti a neoprávnené požiadavky žalovaného, ktoré odporovali rozhodovacej praxi všeobecných súdov (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.5.2010, sp. zn. 1 Cdo/82/2009, R 16/2014; rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 16.12.2009, sp. zn. 25Cdo/4645/2007). Akceptovaním správania žalovaného by došlo k neúmernému a šikanóznemu predlžovaniu lehoty na prešetrenie poisťnej udalosti, pričom poškodení by boli pri likvidácii poisťných udalostí nútení riadiť sa výlučne postupom príslušného poisťovateľa v rámci výkonu šetrenia, bez ohľadu na (u)plynutie objektívnej lehoty stanovenej zákonom č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoPZP“). Domnievame sa, že konanie žalovaného je nutné vyhodnotiť ako šikanózne, dubiózne a v rozpore s dobrými mravmi. Bežnou praxou žalovaného (ako aj ostatných komerčných poisťovateľov) je totiž podmieňovanie šetrenia poisťných udalostí ukladáním rôznych, často nelegitímnych a nezákonných požiadaviek poškodeným, ako tomu bolo aj v tomto prípade (neustále požadovanie redundantných dokladov, viazanie výplaty poisťného plnenia na právoplatné rozhodnutie o zavinení atď.), čím dochádza k oddialeniu okamihu výplaty poisťného plnenia a následnému šikanóznemu vzneseniu námietky premlčania.

Pri posudzovaní náhrady trov konania bola podľa žalovanej ignorovaná skutočnosť, že napriek tomu, že žalovaný disponoval relevantnými podkladmi nevyhnutnými pre zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť žalobkyni poisťné plnenie v rámci objektívnej zákonnej lehoty, k výplate odškodnenia pristúpil až po podaní žaloby, a to po uplynutí viac ako 18 mesiacov od mimosúdneho uplatnenia nároku žalobkyňou a až po predložení konečného výsledku trestného konania. Mala za to, že s ohľadom na zákonnú dikciu § 11 ods. 6 ZoPZP nemožno tolerovať nerešpektovanie objektívnej lehoty spočívajúce v jej neprípustnom a nedôvodnom jednostrannom predlžovaní. Dodržiavanie objektívnej zákonnej lehoty na prešetrenie poisťnej udalosti je akcentované aj na supranacionálnej úrovni. Judikatúra Súdneho dvora EÚ totiž zdôrazňuje uloženie povinnosti komerčným poisťovateľom konať tak, aby došlo k definitívnemu, riadnemu a včasnému vysporiadaniu nárokov poškodených v rámci normatívnej objektívnej lehoty pod hrozbou zákonných sankcií pre poisťovne (m. m. rozhodnutie Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-447/04 v právnej veci Autohaus Ostermann GmbH versus VAV Versicherungs AG).

Žalobkyňa bola toho názoru, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil nárok na náhradu trov konania, pričom argumenty pre nepriznanie náhrady trov žalobkyni považujeme za argumentačne neudržateľné. Keďže bola žalobkyňa v konaní úspešná, vznikol jej legitímny nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanému. Poukázala na to, že o vine vodiča O. B. bolo rozhodnuté až rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 18.6.2020 sp.zn. 5T/10/2020. Zápisnica z hlavného pojednávania bola prílohou vyjadrenia žalobkyne zo dňa 7.7.2020, ktoré doručila na vedomie aj žalovanému. Následne žalovaný v zmysle oznámenia o poisťnom plnení zo dňa 17.7.2020 pristúpil k likvidácii poisťnej udalosti.

7. Žalovaný odvolací návrh nepodal.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, preskúmal uznesenie 5.8.2019:., že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

9. Podľa § 256 C.s.p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 C.s.p.).

11. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca musel vziať žalobu späť pre správanie žalovaného, spočívajúce napr. v úhrade žalovanej sumy po začatí konania, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Ak by žalobca vzal žalobu späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie sa žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca.

Kritérium procesného zavinenia je treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom, či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzátí žaloby, čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre (napr. uznesenie NS SR sp. zn.7MCdo 4/2010 zo 14.9.2011).

12. V predmetnom spore si žalobkyňa voči žalovanému uplatnila nárok na náhradu škody na zdraví titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ku ktorému došlo na základe dopravnej nehody dňa 28.9.2018, v súvislosti s čím si u žalovaného uplatnila svoj nárok na plnenie výzvou zo dňa 11.1.2019, na čo ju žalovaný vyzval listom zo dňa 16.1.2019 na doloženie dokladov pre posúdenie jej nároku, na ktorý list žalovaného žalobkyňa reagovala až dňa 21.6.2019 a doložila len časť žalovaným požadovaných dokladov. Žalovaný listom zo dňa 25.6.2019 žalobkyni oznámil, že mu nebol žalobkyňou doručený právoplatný rozsudok z trestného konania ohľadom miery zavinenia poisteného a vyzval ju na doručenie mu vyjadrenia Sociálnej poisťovne, že jej nebol vyplatený nárok na bolestné, resp. iné nároky súvisiace s nehodou. Žalobu na súd podala žalobkyňa dňa 6.8.2019. Zo strany žalobkyne boli žalovanému doručené požadované doklady dňa 8.7.2020 a žalovaný dňa 20.7.2020 žalobkyni poukázal titulom bolestného 1 431 Eur, tak ako požadovala. Dňa 8.7.2020 bol žalobkyňou žalovanému doložený znalecký posudok s ohodnotením SSU, na základe čoho žalovaný jej plnil dňa 20.7.2020 v výške 608 Eur, tak ako požadovala. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa sa voči žalovanému domohla svojho nároku, tak ako požadovala a žalovaný plnil žalobkyni po podaní žaloby, avšak zachoval sa tak v zmysle žalovanej požiadavky žalobkyne hneď potom, ako mal jej nárok preukázaný a plneniu sa nevyhýbal a pokiaľ by mu žalobkyňa bola doložila doklady potrebné pre plnenie z jeho strany, nemuselo dôjsť ani k podaniu žaloby.

13. Odvolací súd sa tak stotožnil s názorom o procesnom zavinení žalobkyne na zastavení konania, keď k plneniu a uspokojeniu nároku žalobkyne po podaní žaloby nedošlo pre správanie sa žalovaného. Preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, úspešnému v odvolacom konaní, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 30.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 2 C.s.p. nie je prípustné v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p.